

Tour of the Chief Minister to Delhi.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜ ಪೇಟೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಕಲಿಗೆ 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ತರಾತುರಿಯಿಂದ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಚಾರ ಬಂತೇ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವೆ ವಿಶ್ವರಣ್ಯ ವಿಚಾರ ಬಂತೇ ಅಥವಾ ಮತ್ತಿನ್ನೇನಾದರೂ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದುವೇ? ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಭಾರಿ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಕ್ಕೇ ಹೋಗಿರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಯಾತ್ರೆಯ ಫಲ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. 24 ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೋಗಿ ಬಂದರಲ್ಲ, ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಮಹತ್ವ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಸವಸ್ಯರಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ರಾಗಿ ಹೋಗಿ ಏನೋ ಒಂದು ಮಹತ್ವರವಾದ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿ ಎಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅವರು ತಾವು ಪಡೆದಂತಹ ಯಾತ್ರೆಯ ಫಲ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೆಕಲಿಗೆ ಹೋದದ್ದು ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಕವಾಗಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದ್ದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಇತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜರೂರಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಬರಹೇಳಿದ್ದರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

Strike at the manufacturers of Tiwac watches at Dharwar-Hubli.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗರ).—ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಟೈವಾಕ್ ಗಡಿಯಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರಿಗೆ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನವರು ರಾಕಬಿಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದಿಲ್ಲ. 200 ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ರೀತಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಿ, ಈಗ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

Revised Budget estimates for 1972-73—General Discussion

(Debate Contd.)

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಾಸರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇಯವರೇ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ವಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜವಾದಿ ಘೋರಣಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅರ್ಥಿಕ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯ 1972-73 ನೆಯ ಸಾಲಿನ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಬಡ್ಡೆಟ್‌ನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸಗಳು ಎಂದರೆ, 71 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿರುವುದು ಅಲ್ಲದೆ 164 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ ಕಾಳಿನದಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವ 11.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಹದುಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಈ ಒಂದು ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿತೋರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಕೂಡ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು 71 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಲಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಬಹಳಷ್ಟು ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ 71 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಸಾಲವಾಗಲು ಮೂಲ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಂತ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿಬಿ, ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ಒವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್‌ನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಿತ್ತು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಳೇ ಬಾಕಿ ಸಾಧಾರಣ 1971ರ ಮಾರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೆ 38 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಬಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ರೆಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. 1948ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಭೂ ಕಂದಾಯ 7.80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಸ್ಟೇಟ್ ಎಕ್ಸೈಜ್ 1.55 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ 6.43 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ಅರಣ್ಯ ಇರಾಖೆಯಿಂದ 8.7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ಇರಾಖೆಗಳಿಂದಲೇ 23.80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಎದುರಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಒವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಸಾಲ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮುಂದಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ವಸೂಲಾತಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಇಂತಿಂತಹ ದಂಡನೆಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

ಅನಂತರ ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದರೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್. ಈ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ 1968-69ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 13.11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಇದ್ದರೆ ಅದು 4 ವರ್ಷದ ನಂತರ ಇಂದು 1972-73ಕ್ಕೆ 39 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ರೆಕಾರ್ಡು ಹಾಕಿ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ 3-4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸೋರಿ ಹೋಗುವಂಥ ಹಣವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ 43 ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದಟ್ಟಣೆ ಕನ್ನಡ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ 27 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲ ಹೆಂಡ ಇಳಿಸುವ ಮರ ಕಡೆಮೆ. ಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಆ ಮರಗಳು 34 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಳಿದಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ 18 ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮರದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆರಿಗೆದಾರರು ಮತ್ತು ಆಫೀಸರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಮರದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೆಕ್ಯೂಟ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ರಿಂದ ಬಂದ ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾದರೂ ಕೂಡ ಮರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ತೆರಿಗೆ 5 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಇದರಿಂದ 10 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ವರಮಾನ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಅಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಕ್ಸೆಕ್ಯೂಟ್ ತೆರಿಗೆಯ ವಿರುದ್ಧವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ 20 ಪರ್ಸೆಂಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಕುಡುಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕೂಡ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವಿರುದ್ಧ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕುಡುಕತನವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಬರದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇದನ್ನು ಕುಡಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಸತ್ತರು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಸ್ಕ್ವಾಪ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ, ಇದನ್ನು ಕುಡಿಯಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದಾಗ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕುಡಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಕುಡಿಯಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಡಿಕರ್ ಕಾರೇಜು ಹುಡುಗರು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರೇಜು ಹುಡುಗರು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಹುಡುಗರು ಕುಡಿಯುವುದು ಒಂದು ಮೋಜಿನ ಹವ್ಯಾಸ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಈ ಕುಡುಕತನವನ್ನು ಈಗಲೇ ಹೋಗರಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿ ವಿಷಯ. ಆ ಪಕ್ಷದವರೇ ಈ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಪುರೋಹಿತರು. ಇದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ದೇವರು ಒಳ್ಳೆ ಬುದ್ಧಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಬಾಯಿಂದಲೇ ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಇರುವ ನಮ್ಮ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸವನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತಜ್ಞರು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈ 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ತನಕ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಇದು ಅಗತ್ಯ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಸರಿ, ಕಂಡುಬರದೇ ಇದ್ದರೂ ಸರಿ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಹಾಗೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡದೆ ಇದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿದ ಜಿಲ್ಲೆ. ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಎದ್ದಾ ಇರಾಖೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಇರಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಕಡಿಮೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಶ್ರಮದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇರಾಖೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ಲಾನ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 66 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 74 ಲಕ್ಷ 64 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಪ್ಲಾನ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ 73 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದರೆ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 66 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ)

ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾದಂಥ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದೆ. ಕರಾವಳಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವನೆ ತಾಳದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri P. A. PAWASHE (Uchagaon).—Madam Speaker, our Finance Minister has placed the budget for the year 1972-73 for approval before this House. Discussions are going on for the last 4-5 days and it has been postmortemed thoroughly. The suggestions made by the members are being noted down by our Finance Minister. If we carefully study the budget proposals, it will disclose us that the Government has not provided adequate funds for the national building activities. Our needs in this field are very great. On account of inadequate provisions, we cannot achieve any spectacular results. In the field of Agriculture and Industries, the Government ought to have proposed effective schemes to develop agriculture and industries in the rural areas so that the pressure that has increased on these sectors would have been lessened and the employment opportunities should have been more.

As regards the condition of agriculturists, I would submit that, except a few exceptions, the condition of most of the agriculturists is far from satisfactory. They do not get loans when they require money for the agricultural operations. They do not get good prices for the crops grown by them. Nowadays agriculture has become a costly venture due to increased cost of manure. The agriculturists are hit-hard due to increased cost of manure and not getting good prices for their produce. The increased water-rate which is proposed to be levied upon the agriculturists would be a great blow to them. I therefore request the Government to reconsider its decision and not to increase the water-rate.

The Finance Minister has not made adequate provision for the development of the border areas. If you compare the border areas with the other areas in the State then you will find that border areas have not received adequate attention. The Government has very safely neglected the border areas. In the field of education, the Government has not recruited teachers for the last four years. At present there are about 8-9 schools which have been closed down for want of teachers. Recently, a circular has been issued to all the schools directing them to insist upon production of birth-extracts of students seeking admission in the schools. As a result of this, several students have been refused admission in the schools and thus they have been denied the valuable right of receiving education. I request the Government kindly to order for the withdrawal of the circular and to admit the students without insisting upon the production of birth extracts.

The Education Department has taken certain buildings for running the schools on rental basis. I understand that the rent of these building has not been paid for the last several months. I do not know the reason why the payment of rent has been stopped. So far the Department has not given any explanation to that effect inspite of several representation presented to it.

The condition of roads in the border areas is very bad. The Taluk Boards are looking after these roads. But with the meagre funds made available to the Taluk Boards, they are not in a position to maintain or repair those roads. I therefore draw the attention of the Government to place more funds at the disposal of Taluk Boards for the repair of roads in the border areas.

There are several villages in the border areas where there are no drinking water facilities. I request the Government kindly to take note of this and make arrangements for providing drinking water facilities to the villages where these facilities are lacking.

The people of border areas have submitted many proposals for taking up minor irrigation works, but so far Government has not taken any action to implement those works. If these schemes are taken up, it would help the agriculturists to a great extent. I urge upon the Government to execute the minor irrigation schemes in the border areas. I request the Government kindly to develop all the border areas by providing adequate funds.

The Finance Minister has provided Rs. 10 lakhs for the development of Kannada language in the State. While appreciating the gesture of Government in this respect, I request him to bestow sufficient attention for the development of minor languages which are spoken in this State. For administrative purposes both Kannada and Maharathi should be recognised as official languages especially in the border areas.

Coming to the administration of Justice, I may point out that if we compare this department with the Police Department, you will find that meagre funds are allotted to the Judiciary though they are doing very important work in a democratic set up. I request the Government to revise the pay scales of the Judicial Officers in the State as their pay scale are very low when compared to the labourious work turned out by them. I also request the Government kindly to provide them quarters in a place where they are transferred. For want of quarters, the judicial officers are finding it extremely difficult when they are transferred from one place to another. It is very necessary that they should be provided with quarters whenever they are transferred.

If we want an efficient administration, we must have honest and dedicated Government servants. We cannot implement our plans and programmes unless we have got honest servants. I request the Government kindly to issue instructions to change the attitude of Government servants towards the people. The Government servants must rememeb

(SRI P. A. PAWASHE)

that they are there not to dictate the people but to serve them. They should not harass the people who approach them for any work. They should try to help people as far as possible. If the Government servants worked with this conviction, then we can expect a good administration in the State.

With these few words, I conclude my speech.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಮಧ್ವರಾಜ್ (ಉಡುಪಿ).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿದ್ದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ತುಟ್ಟ ಭತ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು, ಅರ್ಧ ಸಚಿವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅವರ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಭತ್ಯೆ ಕುರಿತು ಸರಕಾರ ತಾನೇ ಮಾಡಿದ್ದ ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದೆಯೆಂದು ಅವರು ಅತ್ಯಪ್ಪರಾಧಿ. ಈಗ ಅವರ ಸಂಬಳದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಶ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆರವಾಗಿಟ್ಟು ನಾನಾ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸವಲತ್ತು ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯರಲ್ಲಿ ಶಿಶ್ನೋಪ್ಪೆ ಪಡೆದು ಸರಕಾರವೇ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸೂಕ್ತ ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ರಾಜ್ಯದ ಕೈಮಗ್ಗದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಬಹಳ ನಿಕೃಷ್ಟವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದೆ. ನೂಲು ಮತ್ತು ರಂಗಿನ ದರ ಏರಿಕೆಯಿಂದಲೂ, ಬಟ್ಟೆಗಿರಣಿಗಳು ಅಗ್ಗದ ದರದ ಬಟ್ಟೆಯೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದುದರಿಂದಲೂ, ಹಾಗೂ ಕೈಮಗ್ಗದ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ನೇಕಾರರು ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಂತ ಸರಕಾರವು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೇಕಾರರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅಲ್ಲ ಮಾರಾಟವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ರಿಬೇಟು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಆದರೂ ಈ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ನೆರವು ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲವಾಗಿ ನೇಕಾರರು ನಿರಾಶರಾಗುವಂತಾಗಿದೆ. ಮಳೆಗಾಲದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ನೇಕಾರರಿಗೆ ಕಠಿಣ ಕಾಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಟ್ಟೆ ಮಾರಾಟವಾಗದೆ ದಾಸ್ತಾನು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ನೇಕಾರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಮಳೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವಿತ್ತು ನೇಕಾರರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆರವು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಯೋಗ್ಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ನೂಲು ಮತ್ತು ರಂಗು ನ್ಯಾಯಬೆಲೆಗೆ ದೊರಕುವಂತಾಗಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಸೆರೆಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಖಾದಿ ಭಂಡಾರದ ಹಾಗೆ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಲೂಮು ಫಿನಾನ್ಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ಬಡ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಣ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ವ್ಯತ್ಯ ಪತ್ರಕೆಯಲ್ಲ ಒಡಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ. ನೀರು ಸರಬರಾಜು (ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ) ವಿಷಯ ಕಳೆದ ಬಾರಿಯೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖಾ ಸಚಿವರು, ಮಾನ್ಯ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಈ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಇತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಫಿಷ್ ಕ್ಯೂರಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್ಸ್ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೂ ಬಾರದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಫೀಡರ್ ಲೋಡ್ಸ್ ಆಗುವ ವಿರ್ಪಾಡವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕುದುರೆಮುಖ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದುರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಪರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಅಯಿರ್ ರಿಫೈನರಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಒಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರು ಗೊಬ್ಬರ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರಾದ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಈ ಒಂದು ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರುವ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಪರ್ಸನಲ್ ಮಾನೇಜರ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಗುಂಬೆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಅಗಲಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂಥ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri V. N. PATIL (Humnabad).—Madam Speaker, it is rather too early to pass any comment whether the policies of the Government are taking the State in the direction of the socialism or whether it is taking any retrogressive step. Nevertheless it is a fact the Budget speech delivered by the Hon. Finance Minister belied most of our hopes. No remedy has been suggested for the redressal of the grievances of the peasantry and working class. I submit that 90 per cent of the population of the state consists of working class and peasantry, who do not even have the substantial resources for their maintenance. When the major population of the State is in such a stage, it was the duty of the Hon. Minister to enlighten us taking into confidence this House how the Government wants to tackle this ticklish and burning problem. The Land Reforms Bill it is stated, will come into discussion during the course of next month. But in the Budget speech there is not even a slight indication in which direction we are going. What are the guidelines, and where are those? An impression is created by the utterances of the power that they are going in the old British way and in the way of old Maharajas. What is the machinery which is to implement the programmes of the socialism you talk about. Shall we take it you are thinking in the same old British way of talking socialism and practicing colonialism and for that end divide on communalism to rule the roost. You want to use the same official machinery bureaucracy with white collar and stiff neck faithfully serving the alien Masters and then the rulers and reactionary feudals and capitalists to implement your so-called policies of socialism you are yet to formulate. It will be utter failure and sheer hypocrisy to expect the execution of socialist policies by the stuff which opposed the very name essence and contents of socialism. You will have to screen those officials who did oppose socialism and who supported and welcomed socialism. Keep only those in charge of key positions to implement policies who had faith or were not opposed to radical and progressive views. If the

(SRI V. N. PATIL)

officials erred in implementing the policies and programmes, they must be put down with high hands. There were Committees for instance for the distribution of lands. Not even few acres of lands were distributed in each Taluk. During the Governor's rule these Committees were abolished and the distribution of lands was stopped. This Government which has come into power ought to have reconstituted these Committees with dedicated and committed personnels and see that the lands are distributed. There has been considerable delay in the matter. The members of this House were on the Committees for distribution of the lands. Of-course while distributing the lands, the political bodies have to be made use of and associated with Committee not as advisory body members but as sanctioning authorities. The Revenue Officer must be there only to carry out the decision of the non-official body. When the members of this House are busy with the session and other connected works, it is possible that a little delay is likely to occur. But the Government should not depend upon the Revenue Authority namely the Tahasildar as a final sanctioning authority and making members of this House as merely recommendatory wing under the Tahasildar. But the Government have failed in its primary duty of distributing the lands to the poorer sections. The Government has failed so far. It ought to have started the distribution work by now.

As regards the industrial relation we are putting retrogressive step. The policy of the present Government is said to be to improve the industrial relation. But the approach of the Government is not correct. The Government in which we had some faith about bringing social reforms is going in a retrogressive direction. I want to ask whether the Government has taken into confidence the working class? If so, why the Government has allowed the Police to resort to lathi charge on the peaceful workers of the Chamundi Coffee Curing Works, Mysore. They have not only allowed the Police to resort to lathi charge, but they allowed them to manhandle the helpless workers and some ladies were molested. But the Hon. Minister for P.W.D. while answering to my supplementary said that the ladies while running fell down and got injured. It is quite common that the Police while making lathi charge, I can say by our past experience that they will let loose like blood hands, dead drunk corps unable to recognise even if his own father comes in front of him. Their only motive will be to crush the movement of the working class. Your predecessors in office did the same and we are yet to learn from this Government actions and Chamundi Coffee curing workers being beaten, has belied our hopes. I want a categorical statement from this Government that we shall not repeat that past methods of terror and shall never use police as a repressive organ of the State to break strikes, to protest capitalists and to crush working class, peasantry, students. It is then and only then we can say that let us start taking this Government's assurance on face value unless it is otherwise proved.

3-00 P.M.

I am citing the instance of an industry managed, as usual, by the capitalists the Taiwac Industry, Hubli. In this context, I feel that Government has got very good reason to bring in practice to a certain extent its tall talk of Socialism, because Socialism is one slogan now a days nobody dares to oppose, not even the Jan Sanghis. This is a slogan which everybody wants this Government to implement at least in this House. Nobody comes in the way. In the industry referred to above, I am given to understand the Management is run by Jan Sangh—the Neo fascists-cum-capitalists. The majority of the workers unfortunately belong to the minority community. All the Union leaders belong to the minority community. The Management says: 'We will agree to your entire demands, provided you remove your Union office-bearers, your leaders; you permit us to kick off your office-bearers'.

When workers did not heed to this selfish communal demand the Management declared a lock-out. Government then came to the aid of the workers; however, it remained token half-hearted passive aid. It said that the lock-out was illegal. Government moved its little finger to help the workers. Mere moving of its little finger is not enough. No doubt the lock-out was declared illegal but the Government has failed to get the factory opened. This government did not move beyond declaring lock-out illegal. I want to know why it did not move its Brahmastra Danda which so conveniently is wielded on the workers, day in and day out. Is this not discrimination and capitalist biased approach? The factory is closed and there is no work, with the result that the workers are starving. There is now a general strike. There are certain vulnerable and backward districts in our State like Bijapur and Bidar. I am speaking on behalf of Bidar District which has been declared as a backward district. It is not only one of the most backward districts of the State, but at the national level, it has been so declared.

I am giving you an instance of the sufferings undergone by the people of this area. One of the bitterest experiences people have, is with regard to drinking water. People have to dig up for 100 or 120 feet; even then, sometimes only mud comes out and not water. Some rigging machines were used in a very few places, very sparingly but they did not give any good results to meet the needs of the people. Of course, I do not believe in miracles and do not expect any miraculous things to happen within a fortnight, but Government should bear this in mind and must make some permanent arrangements in those drought areas, where there is scarcity for fodder, scarcity for food and scarcity for drinking water. The Maharashtra Government has tried to solve this problem to some extent. It is said that it has appointed Committees to look into this. There are Committees at every Taluk level and these Committees have to explore the possibilities of solving the problems of the people in that area. They do not rely on the officers alone but they rely on the Committees formed for this purpose, the Committees

(SRI V. N. PATIL)

consisting of social workers and political workers. They have constructed pick-ups, 'nalas, on each feasible small brook, stream and rivulet. Every third or fourth mile we can see small pick-ups, small tanks and anecuts and that is changing the face of rural Maharashtra into a green hopeful valley. They are spending not more than 10 lakhs of rupees. As a result of these pick-ups, the sub soil water level comes up and there is no scarcity of drinking water and water for lift irrigation by mass well sinking. It also helps irrigation covering to the tune of 50,75,100 acres of land, enabling each alternate village at least to irrigate one crop. That creates a new hope among the agriculturists that they need not be afraid of starvation and total famine. There are many areas in my district which have got acute famine conditons. The Hon. Minister for Revenue was saying the other day in this august House that they are forming some Committees to look into sub-soil water survey scheme investigation. I am happy that some promise to do this is being done, but it should be on a permanent basis to find out whether the sub-terranian water could be tapped in a better way. Unless we scientifically investigate the water resource potentially hidden under the ground, we cannot plan the consumption and development aspect of the underground water for irrigation and drinking water purpose. Advanced agriculture and surplus food production is largely the backbone of the socialist economy which requires planned socialistic thinking and its scientific implementation. Old machinery cannot implement the new way of life and often refuses to understand it. To implement the new way of life, it requires right from planners down to the executing officials, persons who have a better mind for understanding the socialist society and not the worshippers of the capitalist societies like the one that exists in America, and that way of life our present bureaucrats admire and worship most. Those officers who appreciate the American way of life cannot implement these things. Officials who have faith in Socialism should be put in charge. If the decisions which this House takes after taking maximum pains, have to be implemented finally, and if our State, which is one of the most backward States—, once upon a time it might have been called a golden parrot— but it is now backward—has to be taken on the path of progress, you have to put persons who have faith in socialist policies by replacing those at the helm of affairs now. We should be prepared to take assistance from most of the Socialist countries and one of the several socialist countries which are prepared to help us is U.S.S.R. Russia is prepared to help Mysore State. Let the Hon. Chief Minister explore the possibility of taking maximum assistance in the field of industry, agriculture, science and technology from U.S.S.R. We urge for brotherly technical know-how from Russia and not from a capitalist State like America which wherever it has rendered aid, has brought national humiliation, economic bankruptcy and political slavery, starvation, and wars by its naked economic exploitation and aggression, and which has set up

agents in our country and is conducting sabotage operations invariably in every time of our national crisis. The aid should be taken with mutual respect and it should not be from countries, which dictate terms of national humiliation and we are having the bitter experience of American aid with strings and back stab during Kashmir crisis, 3 Pakistan aggressions and one Chinese aggression. We look at the treaty of peace, co-operation and friendship signed on 9th August 71 between India and U.S.S.R. that created an epoch and a landmark in International relations as turning a page of peace in the Sub-Continent and this is what should be know and understood as a Socialist aid selfless aid. This we want the Hon. Chief Minister to welcome and bring it to our State more and more.

I want to say a few words about my Constituency. The Hon. Minister for Education was saying that Junior Colleges were being established in the State. I demand a Junior College at Humnabad. I would like to request him that all Government High Schools in Bidar District should be converted into Junior Colleges. Do not give the private managements a chance to exploit the poorer sections and the backward sections. Bidar has not been allocated sufficient funds. I request the Hon. Education Minister to bear with me and persuade the Hon. Finance Minister to allot maximum funds so as to enable the Government to convert every Government High School in Bidar district into a Junior College. Bidar district is declared as a backward area and deserves all consideration.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

† ಶ್ರೀ. ಬಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಸಿಕ್ಕಿದಂಥ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯದು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಆದ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಹಳವಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಸೆಂಟರ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಒಪ್ಪ ಡ್ರಾಪ್ಸ್‌ನಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದು ಅವರು ಸೆಂಟರಿನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ದೂರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಬಗೆ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರ. ಇನ್ನು ಕಾಳಿನದಿಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ವಿಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುವ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಯುವಕರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರವರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಾಂಡವಪುರ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ)

ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕಷ್ಟನುಷ್ಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಬರೀ ಅರಣ್ಯರೋದನವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಪುರಸ್ಕಾರವೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರೆತಂತೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಲು ಒಂದು ಮೈಲಿಗೆ 120 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣದಿಂದ ರಸ್ತೆಗೆ ಕಮ್ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಬಿಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಮುಂದುವರೆದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಜನ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಎಲ್ಲ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನ್ನು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಾದರೂ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗೂ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನ್ನು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಸೌಕರ್ಯ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗೂ ಬರಬಹುದು. ದೇವರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗೆ ಮಳೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ನೀರನ್ನು ಆಗಾಧವಾಗಿ ಶೇರಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ 6-7 ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಾಕಿ ಯಾವುದೂ ಜನರ ಕೈಬಾಡದಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವೇ ಜನರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಬಾವಿಗಾಗಿ ಬರ್ಚಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ರೈತರು 5 ಅಥವಾ 7 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಲು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಿಗುವ ನೀರಿನಿಂದ 10 ಕುಂಟೆ ಜಮೀನಿಗೂ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ರೈತರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲದಿಂದ ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೆ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ಬಾವಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಗದೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿ, ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ನಿರ್ದರ್ಶಗಳು ಹತ್ತಾರು ಇವೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರ್ ಅದ ಶ್ರೀ ಬಾಲ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಂ ಅವರು ಮತ್ತು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಅವರು ಸಹ ಇಂತಹ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಬದಲು, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಬೇಕು. ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿದ್ದರೆ, ಆ ನೀರಿನಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಾದರೆ, ಬಾವಿಗಾದ ಬರ್ಚಾವನ್ನು ರೈತನಿಂದ ವಾಪಸ್ ಪಡೆಯಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವುದು ರೈತನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಬಾವಿ ತೋಡಲು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದೆ ಅವರು ಮನೆಮಠಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಸಾಲ ತೀರಿಸುವಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮೊದಲು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಗ್ ವೆಲ್ ಮತ್ತು ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ವೆಲ್ ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಹ ಒಂದೊಂದು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್‌ಗೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು, ತಾಂತ್ರಿಕ

ರಾಧಂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲ ನೀರು ಬೀಳುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗುಸುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗಾ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎನ್.ಜಿ.ಒ. ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತರೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾತ್ರ ಎಳೆಪಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಕೊಡುವವರೆಗೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಂದಂಥ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕೂಡರೇ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇನಾಂ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಿ. ಇದರಿಂದ ಲಂಚದ ಹಾವಳಿಯೂ ಸಹ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಒಂದು ಹೊರೆಯನ್ನು ರೈತರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಮೂಲಕ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ರವಿನ್ಯೂ ವರಮಾನ 307 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು, ರವಿನ್ಯೂ ವೆಚ್ಚ 299.70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಳೆದರೆ ಉಳಿಯುವುದು 7.30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಈ ಹಣದಿಂದ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ರವಿನ್ಯೂ ವರಮಾನದಿಂದ ಒರತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯವೆಲ್ಲವೂ ಎನ್.ಜಿ.ಒ.ಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎನ್.ಜಿ.ಒ.ಗಳು ಗರಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೊಂದು ಮತ್ತು ಅವರು ಸತ್ಯಹರಿಶ್ಚಂದ್ರರೆಂದು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಡಿ.ಎ. ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಶುದ್ಧಾಂಗ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಪುರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ಅದರ ತುಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಸಿಂಗರ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಹಾಕಿ, ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಈಗಿನ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜೀಪ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ವಸೂಲ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ ಮೊದಲು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ನಮ್ಮ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು 1972-73ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿ ಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಒವರ್ ಡ್ರಾಫ್ಟನ್ನು ತೀರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮನೆ ಸಾರಿ ವಂದಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನೂತನ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಜನತೆ ಅವ ರಿಂದ ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿತೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇವೊತ್ತು ಮಾಡಿದೆಯೇ? ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಈ ಆಯ ವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾತೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಸಹ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಈ ಒಂದು ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಸಹ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಎಡ್ಯಾರ್ಡಿಗಳು, ಮೆಡಿಕಲ್ ಎಡ್ಯಾರ್ಡಿ ಗಳು ಹಾಗೂ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಎಡ್ಯಾರ್ಡಿಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪದವೀದರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಹೋಲ್ಡರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇರಾಟೆ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ)

ಯಲ್ಲ ನಾನಾ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಆ ಖಾಲಿ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರಾಧ್ಯೋಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಹೊಲ್ಡರುಗಳು, ಪದವೀಧರರು ವರ್ಷವರ್ಷವೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪದವೀಧರರಿಗೆ, ಮತ್ತು ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಹೊಲ್ಡರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಿರಾಧ್ಯೋಗಿ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಭೂಸೇನೆಯ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೂಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಇನ್ನು 3-4 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಭೂರಹಿತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟವರ್ಗದವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ, ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲದ ಇರುವವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಸೌಧ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಕೂಡತಕ್ಕಂಥಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಲುಪುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಆದ್ರುತವಾದ ಕೆಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡತಕ್ಕಂಥಾ ಸಹಾಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಜನಾಂಗದ ಅಭಿಧ್ವಜ ಕಾರಣ ಕರ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಮರೆತು, ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಅರಿತು ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಿವೇಚನಾ ರಹಿತವಾದ ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಲಂಚಕೋರರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯಾದ ಹೇಮಾವತಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತು ಎರೋ 200-300 ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಯು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾವತಿಯಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು

ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದರೆ ಇನ್ನು 10 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿಯ ಅಗ್ನಿಮೆಂಟ್ 1974 ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಒಳಗಾಗಿ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಡಜನಗಳ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು 1974 ನೇ ಇಸವಿಯ ಒಳಗೇ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲ ಪಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟು ಹೆಸರು ಯಾವುದರಿಂದ ಬಂದಿದೆಯೆಂದರೆ ಈ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಈ ಸರ್ಕಾರೀ ಬಸ್ಸುಗಳು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಓಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿ ಖಾಸಗೀ ಬಸ್‌ಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ಬಸ್‌ಗಳು ಮುಂದೆ ಖಾಲಿ ಓಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಹಿಂದೆ ಖಾಸಗೀ ಬಸ್ಸುಗಳು ಬಸ್ ಪೂರ್ತಿ ಜನರನ್ನು ತಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಖಾಸಗೀಯ ವರಿಗೆ ನೂರಾರು ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೇ ಕಾರಣ, ಇದರಿಂದ ಎಂ. ಎಸ್. ಆರ್. ಟಿ. ಸಿ ಯವರು ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಅಂಥ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಬಸ್‌ಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಓಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

3-30 P.M.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಬೇಕಾದರೆ ರೈತನು ಬೆಳೆದಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆಯೂ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು, ದಳಾಳಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ರೈತನು ಈ ದಳಾಳಿಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗಿದ್ದ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಇಂಥ ದಳಾಳಿಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ತತ್ವದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಪಾಶ್ಚಿ ಮಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ ಅಮೇರಿಕ ಮತ್ತು ಯುರೋಪ ದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾಗಿವೆ. ಅದರೂ ಈ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೂ ಅದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಯವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—Madam, in this connection, I want to bring one thing to the notice of the House. I was given to understand that our demands for the current year had not been placed properly in time and in sufficient quantity. It was unfortunate that the State did not place its demand in time for the current year's quota so much so it resulted in allotment of lesser quantity of manure. Now,

(SRI D. DEVARAJA URS)

we are in a fix. Last time when I was in Delhi this was brought to my notice and immediately I brought it to the notice of the concerned officers and asked them to increase the quantity. They may try to give something more.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—If the officers have failed to do their duty, it is your primary responsibility to pull them up. If you plead inability, I cannot understand.

Sri D. DEVARAJA URS.—It has happened.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಈ ವರ್ಷ ನಮಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇಂಡೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸುಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಸಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದು ರ್ಯಾಪ್ ಆಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಸಹ ಅದು ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಇಂಡೆಂಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† **ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ (ಬೀರೂರು).**—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಮಂಡಿಸಿದಂತಹ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯನ್ನು ಹೈತ್ಯರ್ವರ್ವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮಂಡಿಸಿದ ಆಯವ್ಯಯ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ದಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ಮುತ್ತದ್ವಿತನವೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಂತಹ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಚಾರಾಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ವಿಚಾರ ವಿವರವು ಮಾಡಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕೊರತೆ ಬರದಂತೆ ನೋಡುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹರ್ಷದಾಯಕವಾದ ಸಂಕೇತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದು ಇನ್ನೂ ಸಂತೋಷಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ—ಕಾಳೇ ನದಿ ಯೋಜನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊರತೆ ಬರಬಹುದು, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಾವು ಇವತ್ತು ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಬಜೆಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡ ಜನರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಏನು ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೋ, ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬಡತನ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತನ್ನೊಲಕ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಅದ್ವೈದಕ್ಕೂ ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗುವುದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವ ಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಗ ಜನರು ಇವತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅವ ಲಂಭಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥವರು. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸಾಯವು ಕುಂಠಿತವಾಗಿ ವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರೇ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರಿಯಲ್ಲದೆ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಲೆನಾಡಿನ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ, ಅದನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಆಗದಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಂಡಾಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ

ಅರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಅದು ಬರೇ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಂತಹ ಬೋರ್ಡಾಗಿ, ಯಾವ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಮರೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮರೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನೆನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಬಗೆಹರಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮರೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾತ್ರವೇ ಅಗದೇ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನೀರಾವರಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ರೈತನಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದಂತಹ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ, ಅವನು ತನ್ನ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಲಾರ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಅಷ್ಟರ ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲೇಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ನೀರಾವರಿ ಯಾಗಬಹುದು ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ತುಮಕೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹಾಸನ—ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ತನ್ನೂ ಲಕ ನಾವು ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದರ ನಾಲ್ಕುಪಟ್ಟು ಹಣದ ಉತ್ತಾದನೆಯನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ಮಂಡೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 8-10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ಮಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಎಂದಿನಂತೆ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮರೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಅಡಿಕೆ ತೋಟವನ್ನು ಅವರು ಬೆಳೆದು ಫಸಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ನುಮಾರು 10-12 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದು ಸುಮಾರು 20-25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದರಿಂದ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ನಾನಾ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿ ಸದಾ ಮರೆಯಲಾರದ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ಆ ಬೆಳೆಗಾರನ ಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಮಾತ್ರ ಇದರಿಂದ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗೊಳಪಟ್ಟು ನಿರಾಶರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಡಿಕೆ ತೋಟವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ನಿಜವಾಗಿ ಅಡಿಕೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಇದ್ದರೈಬೆಳೆಗಾರನ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಂಟಾರಣೆಯಷ್ಟು ರಾಧ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರೈತರು ಸಾಕಷ್ಟು ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅಡಿಕೆ ಬೆರೆಯೇನೋ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಾರನು ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆರೆ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದೆರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಇದು ಶಾಸನಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಜವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಬಂಗ್ಲಾ ದೇಶದಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ಅಡಿಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಬೆರೆ ಏನಿಮೆಯ ಮಾಡಿ ನಿಜವಾಗಿ ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ತರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಡಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆರೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ)

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶಾಲಾಕಾರ್ಡ್‌ಜುಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಖ್ಯಾತವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕಬೇಕು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ರೀತಿ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಆರ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸೈನ್ಸ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆದು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಳೆದವರ್ಷ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಆಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಜನನಾಮಾನ್ಯರ ಮಾತು. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಆಗಿನಿಂದಲೇ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯದೆ ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರಿಯಾಗಿ ಈ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ “ಕರ್ನಾಟಕ” ಎಂದು ಹೆಸರಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದು ನಿಜ. ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದುದಾಗಿದೆ. ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನ ಇಂಗಿತವನ್ನು ಅರಿತು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು-ತುಂಬಾ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಇದಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಸಣ್ಣ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ 3-4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಅದಕ್ಷತೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾವ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವೂ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಸಣ್ಣ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ರೈತನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಡಳಿತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಬೇಕು. ಇದು ನಿಜ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲೆಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ದಕ್ಷ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಗನೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಕಳೆದ 10-11 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಮಾಮೂಲಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಿತವನ್ನು ಗಳಿಸತಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ವಂದನೆಗಳು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ವಿರಭದ್ರಪ್ಪ (ಕೊಡ್ಲಿಗಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಾಗುವ ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣಕ್ಕೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸದೆ ನಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಸುಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇವಲ ಈ ನಾಲ್ಕು ವರೆಗೆ

ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಕೊರತೆಯನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಉಳಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವಂಥ ನೀರಿನ ದರವನ್ನು, ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಬಸ್ಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಬಿಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ 10—15 ದಿವಸಗಳು ಬರೀ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆದು ಟಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ. ಎ.ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಕಾನ್ ಫರೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಅವರಿಗೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ತಾವು ಬರುವ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ನೆರೆದು ತಂತಮ್ಮ ಅಹವಾಲನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ 400—500 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಬರುವುದೆಂದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಉಚಿತ ವಾದುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೀಗ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ—ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಅಡಳಿತವನ್ನೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜನರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ಇಬ್ಬರಿಂದಲೂ ಸಹಕಾರ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಜನರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದರೂ ಅದು ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಇವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವು. ಕಾರಣ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಒಂದು ರಫದ ಎರಡು ಗಾಲಗಳಿದ್ದಂತೆ. ಜನರೂ ಎಷ್ಟೇ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಕಾರ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಯೋಜನೆ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಏನು ಆ ನಾಲ್ಕುವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಇವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಬಿಡುತ್ತಿವೆನ್ನು ಮಂಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗಾಗಲೇ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಅಂದರೆ ಬಸ್‌ರೂಟಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಕೊರತೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಬಸ್ಸುಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಬಸ್‌ ರೂಟ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕೂಡಿಗೆ ಇಂದ ಕೊಟ್ಟೂರಿಗೆ 13 ಮೈಲಿ ಫಾಸರೆನಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಊರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಊರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ 4 ತಾಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಡ್ರೈವರ್ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸದಿರುವುದು, ಕೆಟ್ಟ ಹೋದ ಬಸ್ಸಿಗೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಸ್ಪೇರ್ ಪಾರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸದಿರುವುದೂ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸು ಹೊಸಪೇಟೆಯಿಂದ ರಾಯದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದು ಬಸ್ಸು ಹೊರಟು ಸಾಯಂಕಾಲ ಹೊಸಪೇಟೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ)

ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿ 2 ಬಸ್ಸುಗಳು ಮಾತ್ರ ಒಡುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಒಡತಕ್ಕ ಘಾಸನೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಂದ ದಿನಂ ಪ್ರತಿ 100-600 ರೂಪಾಯಿಗಳು ವಸೂರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಅದೇ ರೂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸು ಕೂಡ ಒಡುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಆ ಬಸ್ಸು ಖಾಲಿ ಒಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ವೈಖರಿ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಿಗೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್ ರೂಟುಗಳನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಗಳನ್ನು ಹರಾಜ್ ಹಾಕುವಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನೂ ಹರಾಜ್ ಹಾಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 25-30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬಸ್ಸುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಪ್ರಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಬಸ್ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಹರಾಜ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಇಲ್ಲ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ 4-5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರಾಪರಿ ವ್ಯವಸಾಯವಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಶೇಕಡ 11 ಇದೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 25ಕ್ಕೂ ಮೇಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸರಾಸರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಸರಬೇಕಾದರೆ ಶೇಕಡ 19ಕ್ಕೆ ಇದು ಏರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಿರಾಪರಿ ಬೇಸಾಯದ ಏನ್ಸೀರ್ಣ ಶೇಕಡ 7-8ಕ್ಕಾದರೂ ಏರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಪ್ಪರ ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಹರಾಜ್ ಹೆಚ್ಚು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಹಿಂದೆ 25 ಕೋಟಿಗೆ ಹರಾಜಾಗಿದ್ದುದು ಈ ವರ್ಷ ಹೇಗೆ 28 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿದೆಯೋ ಹಾಗೇ ಇದರಿಂದ ಇನ್ನೂ 4-5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸಿದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಎನ್.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಸಿ. ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳವರು ಈ ನೀರಿಗಾಗಿ ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳವರಿಗೆ ಈ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಆ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಿಂದಲೇ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಕ್ಟಾಯ್ ಬಾಬನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 80ರಷ್ಟು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸೌಕರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ (ಸುರತ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಆದಳತಾವಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಶಿಸ್ತು, ದುಂದುವೆಚ್ಚ, ಇತ್ಯಾದಿ ಆರ್ಥಿಕ ಅನಿಸ್ಥಿತತೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಈ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಪರ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಸಚಿವರಿಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರದ ದುಂದು ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಸುತ್ತಲೂ ಟ್ಯೂಬ್ ರೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದು ದುಂದು ವೆಚ್ಚವಲ್ಲದೆ ಏನು? ಸಾಲದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೋಲಿಗೆ ಊಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯಾದರೂ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಟ್ಯೂಬ್ ರೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ದಿನಂ ಪ್ರತಿ ಉರಿಸದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪದ ದಿನಾಚರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಜನರ ಹಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡು ತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು.

ನಾನು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸಣ್ಣ ಸಂಬಳದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ರಿಟೈರ್ಡ್ ಪರ್ಸನ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ತುಟ್ಟಭತ್ಯದ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮನೋಧರ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋದವರಿಗೆ ಅರ್ಥಿಕ ರಾಶಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ನಿದರ್ಶನ. ಇದು ಸಬ್‌ಸ್ಟಾನ್ಸಿಯಲ್ ಎಫಫರ್ಟ್. ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು.

4-00 P.M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಫೋಮೆನ್ಸ್ ಪರಂ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಬಚೇಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ನಿಜ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪರ್ಫೋಮೆನ್ಸ್ ಪರಂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಗನೆ ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುವವನೇ ಹೊಲದ ಒಡೆಯನಾದರೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಅವರ ಪರ್ಫೋಮೆನ್ಸ್ ಪರಂ ಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು ಈಗ ನಮ್ಮ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಅವರು ಬೆಳೆಸಿದ ಅಗ್ನಿಕಲ್ಪರಂ ಪ್ರಾದಕ್ಷಿಣ್ಯ ಸರಿಯಾದ ಬೆರೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಅವರಿಗೆ ಅದಾಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಾರುವ ಬೆರೆಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಬೆರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ವೆತ್ಯಾನವಿರುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣುವುದು. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಡಿಕೆದರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಡಿಕೆ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೆರೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಬೆರೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಇಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಇನ್ನೂದರ ಕಡಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ರಿಟರ್ನ್ ಸಿಕ್ಕುವಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯ. ಪಟ್ಟಣಗರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಓವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಇವೆ. ಅದೇ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಕೂಡ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಈಗಿರುವ ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳ ವಿಚಾರ. ಈ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪಾಲು ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಗಳು ರಾಜಧಾಯಿಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಸ್ಟ್ರಿಂಲೈನ್ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ರಾಜಪಡೆಯುವಂತೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸೇಲ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕಾಂಪೊಜಿಷನ್ ನನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸಿದುದು ಉತ್ತಮ. ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ಕಾಂಪೊಜಿಷನ್. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಷನಲ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಹೋಗುವುದು ಕರೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಜನರಲ್ ಟರ್ನ್‌ಟಾಕ್ಸ್‌ನ ಅಂಶರ ಅಸೆಸ್ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂದು ಮೊನ್ನೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಬಾಡ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಒಂದು ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ನಿನ್ನೆ ದಿನ ಶ್ರೀ ಪಿ. ಸಿ. ಶೆಟ್ಟರು ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್‌ಎಕ್ಸ್‌ಪೆನ್ಡ್‌ಡಿಲೇಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ರೂಲ್ಸ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಅನ್‌ಎಕ್ಸ್‌ಪೆನ್ಡ್‌ಡಿಲೇ ಫೇರ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಟು. ಬಿ. ಡೀಮ್ಸ್ ಆನ್ ಆನ್ ಆಕ್ಟ್ ಆಫ್ ಕರಪ್‌ಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ನಿಧಾನವಾಗದಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈಗಿರುವ Departmental ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದುಮಾಡಿ ಅದರ ಬದಲು ಒಂದು ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕಮಿಟಿ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ)

ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ತಪ್ಪಿತಸ್ತ ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ಯಾಸ್‌ಟರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಫಾರ್ ದಿ ಸ್ಟೇಟ್ ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕು.

“Administrative Reforms Committee for the State to examine the various proposals, to improve the administration and what has been done in every Department to remove the existing corrupt practices and also to give the power to examine all the existing Acts, Rules and Notifications and to suggest measures to be adopted to implement the socialist policies.

ಆ ಸಮಿತಿಯು 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಮನ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಇವೆ. ಅದಲ್ಲ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 175 ವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಂಬಳ, ಅರೋಯನ್ಸ್ ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎರಡುವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಿದೆ. ಈಗ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರಿದೆ. It has outlived its purpose. ಅದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೌಕರರನ್ನು ಯಾವ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತೋ ಆ ಇರಾಖೆಗೆ ಕಳಿಸಿ ಫೀಲ್ಡ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದಂಟಾಗುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಭಾಪತಿಯವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಒಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಕುಲಕರ್ಣಿ (ನವಲಗುಂದ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದವನು ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಜೀವನದಾಯೀ ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಆಗಿದೆ. ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯು ಸದ್ಯದಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಲದಂಡೆಯ ನಾರಿಯ ಕೆಲಸವು ನಮದೋಷಿತವಾಗಿ ನಡೆಯರಾರದೆಂದು ಜನಗಳ ವಾರ್ತೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅತಿಶಫ್ಫಾದಿಂದ ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಪೂರೈಸಿ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನವಲಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಫಲಗೊಂಡು ಅದು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಜೀವನಾಂಶವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಲ ಪ್ರಭಾ ನದಿಯಿಂದ ಬರುವ ಕಾಲುವೆ ಸಾಧಾರಣ ನವಲಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಗದಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ರೋಣ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ. ನವಲಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆದರೆ ಸಹಜ ನೀರು ಬರು ತ್ತದೆ, ಅದರ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರೂ ಸಹ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡ್ರಿಂಕಿಂಗ್ ವಾಟರ್ ಸ್ಕ್ರೀನಲ್ಲಿ ವೆರ್ಟ್ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಟ್ಯಾಂಕ್ ಅಂತ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಮಾತು ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಡ್ರಿಂಕಿಂಗ್ ವಾಟರ್ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವು ಹಣ ಒಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಆ ಹಣ ಡ್ರಿಂಕಿಂಗ್ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗೂ ಸಹ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ. ನವಲಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೆಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಮೊದಲ ನೆಂದಲೂ ಬಂದದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಕಾರ್ಪೆಟ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನವಲಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ. ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾ ನದಿಯ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಅನ್ವಯ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಹಾಕಲಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹದ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಹರಿಜನರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಸಾಲವನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಡಿಫಂಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ಕಟ್ಟದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಏನಂತಿ.

ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ರಾಯಚೂರು—ಧಾರವಾಡ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೃಹದ್ವ್ಯಾಪಾರ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸುವ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಅದು ಈ ಬಡ್ಡೀನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲೂ ಸಹ ಆ ರಸ್ತೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕಾ ರಾಜೇಂದ್ರನ್ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಮ್ಮ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಒಬ್ಬರ ಡಾ. ಫ್ಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ 70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಬ್ಬರ ಡಾ. ಫ್ಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ವಿಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಹಾಸ್ಟೆಲಿನಲ್ಲಿ 10-12 ಜನ ಕಾರೇಜು ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯ ಹುಡುಕಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಮೆನ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಿ ನುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ 6 ವರ್ಷದಿಂದ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ತುಕ್ಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ ಪೇ ಕೊಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಪೇ ಸ್ಕೇಲ್‌ನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದೇ ಅವು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗರಾಟೆಗಳು ಆಗಿ, ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಒನರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಸಹ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿರ್ದರ್ಶನ ಕೊಡಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ, ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ತರಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಈಗ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಅವಮಾನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸುಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ನೂತನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ. ಬಾವಿಗಳ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಸುಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ, ಆಷ್ಟೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರು ಬಿತ್ತಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗುಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲು ಪ್ರದೇಶ, ಅದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ರಿಗ್ ಒಂದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ರೇಣುಕಾ ರಾಜೇಂದ್ರನ್)

ಈ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಲಯವರಿಗೇ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅವರೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀವೋ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಂಥಾ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಜನಗಳು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೀನ್ ಆಗಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ. ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ತನಕ ಅವರಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಳನದಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರವು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳೂ ಕಿತ್ತಾಡುವ ಬದಲು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವವರು ಒಂದು ಹೊಸ ಸೂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರು ನನಗೆ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1972-73ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಅಡವೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಪಂಚಮವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಅವರು ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಒಪ್ಪರಡ್ಡಾಫ್ಟ್ ಎರಡನೆಯದು ಕಾಳಿನದಿ ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ರೆವಲ್ಯೂಷನರಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಏನಾದರೂ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡುವುದು, ಮನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನರಿಗೆ ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಖರ್ಚನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೆರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು 43 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊರೆತ ಇದ್ದುದನ್ನು 3.45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ಈ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜವಾದ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವ ದೇಶಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇವೆಯೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಲೇ ಬೇಕು. ತೆರಿಗೆಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಶಕ್ತಿವಂತರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯದ ಕಡೆ, ದೇಶದ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತಜ್ಞರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ನೇಮಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೋ ಅಲ್ಲ ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಬಿಡುಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜ ಆದರೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ರೈತನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆರೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲೇ ಆಗಲ,

ಇತರ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಅವನು ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆರೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ದಳ್ಳಾಳಿಗಳ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೈತ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ರೈತನಿಗೆ ತಾನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆರೆ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಕ್ರಾಪ್ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿ ಎಂದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಾದ ಎಲ್ಲ ಇದೆಯೋ ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕ್ರಾಪ್ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ನೂಟಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಕಪಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸುಪರ್ನಾರ್ವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಕೆಂಬದಕಡ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇಗ ಪೂರ್ಣ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆದರಲ್ಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೇಷ್ಮೆ ಉದ್ದಿಮೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದಿಮೆಯಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಗೂಡು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಗೂಡು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಗೂಡು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತ ಮತ್ತು ನೂಲು ತೆಗೆಯುವಂಥಾ ರೈತನು ಮಧ್ಯಮವರ್ತಿಗಾರರ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠಣಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅವನು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಥವಾ ಒಂದು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಆಕಾಶದವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಕೆಲವೇ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹೊಂದು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದೆ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ, one job for one man and one source of income ಎನ್ನುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಪುನಃ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. 'ಉದ್ಯೋಗಂ ಪುರುಷ ಲಕ್ಷಣಂ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗಲೇ ಬೇಕು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಪಾದನೆ ಇರಬೇಕು. ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಅನೇಕ ತರಹ ಉದ್ಯೋಗ, ಅನೇಕ ಸಂಪಾದನೆ ಇಂಥ ಅಸಮಾನತೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ಅಸಮಾನತೆಗಳು ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಸಮಾಜ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ತಡೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಪಾದನೆ ಎನ್ನುವ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಗಳು ಕೂಡ ನಮಗೊಂದು ಮ್ಯಾಂಡೇಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಮಿತಿ, ನಗರಗಳ ಆಸ್ತಿಮಿತಿ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರಮಾನದ ಮೇಲಿನ ಮಿತಿ ಈ ಮೂರನ್ನೂ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಸಮಾನತೆ ಇದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬನಿಂದ ಇತರರ ಶ್ರೇಷ್ಠಣಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ವರ್ಗ ಕಲಹ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ; ಶಾಂತಿಭಂಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಗರ ಆಸ್ತಿಮಿತಿ, ಭೂಮಿತಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮಿತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ)

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಿದೆ ಹಾಗೂ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಸಿಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವೆರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತು ಅದೃಶವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗದವರು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಸಿ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಂಥ ಮನೋಭಾವದವರಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅವರು ಬದರಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸುಖೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅದೃಶ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ನಾವು ಜನರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಇದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನೊಂದು ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅವು ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಸಫಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಲೇ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇಡಬೇಕು, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ನನ್ನ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ಧಪ್ಪ (ಬೀಗರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರು ಮುಂಡಿಸಿರುವ ಆಯವ್ಯಯ - ತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮದು ವ್ಯವಸಾಯ ದೇಶ, ಬಹಳ ಜನಗಳು ವ್ಯವಸಾಯ ದಿಂದಲೇ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೂ ಅದು ರೈತನ ಮೇಲೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಯಾಗಲೇ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯಾಗಲೇ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಉಪಕರಣಗಳು, ಬೀಜದ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ರೈತರು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನೀರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಹೊರೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ, ಇವೆರಡನ್ನೂ ಹೊರಲು ರೈತನಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಈಗಾಗಲೇ ಜನರಿಂದ ಸುಮಾರು 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಸೂಲಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಹೊಸ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದರಿಂದ ಮಹಾಜನಗಳು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕದೆ ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ರೈತರಿಗೆ ಅವರು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಬೆಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ದರವನ್ನು ಅದು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ ಕೂಲಿ ಸಹ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಕಡಮೆಯಾದಾಗ ಕೂಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಡಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಲ್ಲ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ ರೈತ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಲ್ಲ ಭತ್ತಕ್ಕೆ 80 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಇರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೆವಿ ಬತ್ತಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 50 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತನು ಒಂದು ಪಲ್ಲ ಬತ್ತಕ್ಕೆ 30 ರೂಪಾಯಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಬತ್ತವನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಡತನವನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ಬಡವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಎಕ್ಸಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಬಾಬಿಯಿಂದ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯ. ಹಣಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ತಲೆ ಒಡೆದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇವರು ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡ ಜನರ ಮನೆಗಳನ್ನು ದರೋಡೆ ಮಾಡಿ, ಬಡತನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಡಿತದಿಂದ ಅನೇಕ ಜನ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಪಾನ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತಪ್ಪು. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅವರ ಮನೋಧರ್ಮ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ನಾಟಕಗೇಡಿನ ಪ್ರಸಂಗವಾಗಿದೆ. ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾಕ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಪಿ. ಯು. ಸಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತರೆತಗ್ಗಿನ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿವೆ. ಅವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ:—Hampi is a Hydro electric project. Rourkela is a water fall in India, Sindri is in Australia, Badami is a vitamin food, Marmagoa is in China, New railway lines in Mysore—'Putani Express' in Cubbon Park, Kumara Vyasa is a great Olympic Champion, Krishna and Cauvery flow from Kashmir to Kanyakumari, Kuvempu is a hockey player—ಈ ತರಹ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನು ಉಪಯೋಗ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಎಜುಕೇಷನ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್‌ಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಿಂದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಜನ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಿ, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕೂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಟೂರು ಮಾಡಿ ಜನರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಏನು ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಡಿಗ್ರಿ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಡಿಗ್ರಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ನೌಕರಿಗೆ ಹೋಗದವರು, ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಢಿ ಬರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಜುಕೇಷನ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವವರೆಗೆ ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಗುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಇದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಎರೋಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಲೂಟಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಅವರ ಮರೆಹೊಕ್ಕು, ಆ ಸರ್ಕಾರ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಇವರ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಷಯ, ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕಬಿನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹೋದರೆ ಯಾವತರಹ ರೈತರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ, ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 1000 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ರೈತರಿಂದ 2500 ರೂಪಾಯಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇದ್ದರೆ ಹೊಸ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ದಾವ ಮಾಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಹೊಸದಾಗಿ ಸಾಲ ಕೇಳಿದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ? ಕಷ್ಟನೇರಳೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸಾಲ ವಸೂಲಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಷ್ಟ? ಕಾಗದ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲಿ. ಹಳೆ ಸಾಲ ಬಂದಿಲ್ಲ ಹೊಸ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. 'ಫ್ಲಡ್ ರಿಲೀಫ್' ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರು. ಸಾಲ ವಸೂಲಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ)

ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಾಲ ವಾಪಸ್ಸನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 100 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ 150 ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಿ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಾರ್ವಾಡಿ ಬಡ್ಡಿಗೆಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು. ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಚ್ಚನೆ ಕೊಟ್ಟು 100 ಕ್ಕೆ 150 ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯ. ಫ್ಲಡ್ ರಿಲೀಫ್ ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅಷ್ಟನ್ನು ರೈತರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರೆಡಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲಿ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಬಡ್ಡಿ, ಚಕ್ರ ಬಡ್ಡಿ, ಸಮೇತ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಗ್ಲೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ 10-12 ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಇವೆ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ರಿಪೇರಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರೆಡಿಯಾಗಿ ಇಡಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರೆ 12 ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ರಿಪೇರಿಯಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಮ್ಯಾಕ್ಯಾನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ಯಾವ ತರಹದ ಉಪಯೋಗವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಈ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಯು. ಟಿ. ಫರೀದ್ (ಮಂಗಳೂರು-2).—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಾರ್ಡಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರ ವರ್ಗದವರಿಗೆ 7-8 ರೂಪಾಯಿಗಳ ತುಟ್ಟಭತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಮಟ್ಟದವರಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಮೇರಿ ವಾಟರ್‌ರೇಟ್ ಹಾಕಿದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ದುಃಖಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ವ್ಯವಸಾಯ ಗಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೆ ಫ್ರೈಡಕ್ಷನ್ ಅಥವಾ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಶಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಕೆಲವರು ಈ ಕಸಬನ್ನು ಬಿಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಾಟರ್ ರೇಟ್‌ನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸೌತ್ ಕೆನರಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಲ್ಲರ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಹಾರ್ಬರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅದರ ಕಾರ್ಯವೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾವತ್ತೋ ಈ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಯ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಕೇಳಿದರೂ ಈ ವರ್ಷ ಬರುವ ವರ್ಷ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಫಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳು ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಫರ್ನಿಚರ್ಸ್‌ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಶುರು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರಗತಿ ಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೀಡಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಒಂದು ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಇದ್ದುಹಾಕಿ. ಈ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಒಂದು ಯುನಿಫಾರಂ ರಾ ತಂದು ಇತರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿರೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೀಡಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ, ಜಿಲ್ಲಾ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟು. ಅದಕ್ಕೆ 34,60,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆರಾಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಸಾಲದು. ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ದೊಡ್ಡದು, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಿದೆ. ಆರಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೇವಲ 6 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗಿದ್ದು, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಆಗಿದ್ದ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರೈಮರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರುಗಳನ್ನು ಒಪನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳಿಗೆ ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಗಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ 2-3 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಸಾಕಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಮ್ಮ ಉರಾಳ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರಿನಲ್ಲಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ 200-300 ರೋಗಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೂ ಸಹ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಕೊಡುವ ಮಿಕ್ಸರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಶ ನೀರು ಹಾಕಿ ಬಂದವರನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ಸೆಂಟರಿಗೆ ಆರಾಟ್ ಮಾಡುವ ಹಣದಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ರೋಗಿಗಳಿಗೂ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ನಾವು ಪ್ರೈಮರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ರೋಗಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಆ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಡಾಕ್ಟರ್ ಒಳ್ಳೆಯವರು ರೋಗಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಬಿ. ಫರೀದ್.—ಮೆಡಿಸಿನ್ ಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇದ್ದು ಏನು ಮಾಡುವುದು. ಆದ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಉರಾಳ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ದಿಂದ 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಉಳಿದ ಎರಾಳ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರುಗಳಿಗೆ ರೋಗಿಗಳು ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸೌತ್ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಬಾರ್ಡರ್ ವಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬೆರೆ ವಿಯಾ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟರವರೆಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇದೆ ಎಂದರೆ ದಿನಸತ್ಯ ಉಳಿಸಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಟೌನಿನಿಂದ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದವಿಲ್ಲ. He will be under the mercy of policeman or business man ಸಿವಿಲ್ ಸಪ್ಲೈ ಫುಡ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಗಡಿಯಿಂದ 6 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ತುಕ್ಕೋಡು ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಇದೆ. ಅದು ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಎರಡೂವರೆ, ಮೂರು ಮೈಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಟೌನಿಗೆ 6 ಮೈಲಿ ದೂರ ದಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವವರು ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಟಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮ್ಯಾನ್‌ನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಮಂಗಳೂರು ಟೌನಿಗೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ನೌಕರಿಗೆ ಬರುವವರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ದಿನಸತ್ಯಕ್ಕೆಂದು 5-10 ಕಿಲೋ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಿಲ್ಲ. ಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಪೊಲೀಸರು ಹಿಡಿದು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉಡಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ದಸ್ತಾನುಮಾಡಿ ಮಾರುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ ಅವನು ಏನಾದರೂ ಜೋರು ಮಾಡಿದರೆ ಕೊಂಡು ಕೋರವನ ಮೇರೆ ಕೇರಳ ಗಡಿಯಿಂದ 20000 ಎಂದು ಕೇಸ್ ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ದಬಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ತೊಕ್ಕೋಡು ಮತ್ತು ತಲಪಾಡಿ ಹತ್ತಿರ ಎರಡು ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಉಂಟು. ತೊಕ್ಕೋಡು ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್ ತೆಗೆದು ಕೇರಳ ಬಾರ್ಡರ್ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ತಲಪಾಡಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸ್ಕೆಗರ್ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಟು. 4 ಚೆಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಹಾಕಿದರೂ ಸ್ಕೆಗರ್ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ರಾರಿ ರಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಯಾವ ಪೋಲಿಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರೂ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ದಿನಸತ್ಯಕ್ಕೆಂದು 5-10 ಕಿಲೋ ಅಕ್ಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅವನ ಮೇರೆ ದಬಾಯಿಸಿ ಕೇಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ರಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರ ಮುಖಾಂತರ ಅಕ್ಕಿ ಹೋದರೆ ಕೇಸ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕೇಸ್ ಸೌತ್ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬುಕ್ ಆಗಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದರೂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಬದ್ಧ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ರಾಶಿವೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ಉಪಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತೊಕ್ಕೋಡು ಗಾಳಿಕರೆ, ಸೋಮೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಉರಾಳ್ ಈ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಹಳ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೇಷನ್ ಪಾಪ್ ಹಾಕಿ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ಯಾಂಪಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಉಪದ್ರ ಕ್ಯಾಂಪಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಉಪದ್ರ ಆಗದ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಯು. ಟಿ. ಪರೀದ್)

ಈ ಬಡ್ತಿ ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಹೌಸ್ ಸೈಟ್ಸ್ ಪೂರ್ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಕೊಡು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. 3 ಲಕ್ಷ ಅಲ್ಲ 6 ಲಕ್ಷ ಆದರೂ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ. ರ್ಯಾಡ್‌ರಸ್ ಪೂರ್ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಸೈಟು ನಿಗಬೇಕಾದರೆ, ಅವರ ಕಷ್ಟ, ಬಂಗ ಮತ್ತು ನಷ್ಟ ಹೇಳಿದರೂ ತೀರದು. ಹೊಸ ಸೈಟಿಗೆ ದರಖಾಸ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಮಾಡಿದರೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂಥ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಅಥವಾ ಸೈಟು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಂಟ್ರೋಲನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ಪೋಗ್ರಾಮನ್ನು ಬಡ ಜನಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ತಲುಪಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇಂಥ ಕೇಸಸ್ ಎಷ್ಟೋ ಆಗಿವೆ. ದರಖಾಸ್ತು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ 3-4 ವರ್ಷಗಳು ಆದರೂ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಣವನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗಿ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುವ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬೇಕಾರಾಗಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸಂದರ್ಭ ಉಂಟು. ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಟಾಪ್‌ಟು ಬಾಟಮ್ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ಸೋನಿಯಲಸಮ್ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಡಜನರಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಅವರಿಗೆ ತಲುಪಲಿಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri S. HAMEED SHAH (Shivajinagar).—[In Urdu].

Sri D. B. KALMANKAR.—Sir, arrangements for reporting speeches in Urdu must be made because there are many hon. members coming from Gulbarga, Bidar and other districts who can express themselves in a better way in Urdu. So, kindly make a note of it and see that some arrangement is made.

5-00 P.M.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The request will certainly be considered.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30 ಲಕ್ಷ ಜನ ಉರ್ದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಜನರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೆ ಉರ್ದು ಭಾಷಣವನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವರದಿಗಾರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಗುರಾಮಗಿರಿ ಸಂಕೇತವಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವರದಿಗಾರರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಹ ಕನ್ನಡರೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತರೇ ಇದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಉರ್ದು ವರದಿಗಾರರನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

† Smt. C. NAGAMMA KESHVAMURTHY (Davanagere).—Mr. Deputy Speaker, Sir, first let me congratulate and thank our Finance Minister for the very progressive and well-balanced budget that he has presented. The main sore of overdraft has been tactfully tackled and the Kalinadi Project shall also be completed with Central aid of course with no strings attached.

Now I would like to place before this House a problem of urgent importance that has to be tackled with stringent measures. Of course, each and every one of us see him and hear him wherever we go. He is there at the bus stop, in the running train and at the market place as well. He may be a young boy or an able-bodied person or even an old man. He pesters you, he pleads on religious grounds and thus makes a living. This man is the BEGGAR of today. Actually he is better off than many who eke out their living in an honest way. On an average,

he makes Rs. 4 a day and is better off than many of our poor peasant and labourer. Our county has nearly fifty million beggars. They may be classified into three categories, *viz.* the old and the infirm, the able-bodied and the child beggars. The old and the infirm have to be put in homes. As you know, Sir, this problem is quite rampant throughout the State. So, there is the need to start homes for old in each and every district of our State.

Rehabilitation centres for the able-bodied have to be established atleast one in each district wherein the inmates learn some craft and when they come out they can live as useful citizens of the society.

Seeing to the increasing number of child beggars, it is also a necessity to have more and more children's homes in our State.

Anyway, I would like to stress that so far there has been no sustained effort to tackle this problem of beggary and so something has to be done by the State regarding these less fortunate persons of our society.

Our principle, namely, "socialism should start with housing for the poor" should be implemented without any reservations. In every city, in every village and in every hamlet, there is this need to build homes for the houseless individuals. But this huge housing problem has reached a crisis. As per last year's statistics, we need 80 million homes to house the houseless both in rural and urban areas of our country. In totality the problem is so gigantic that it makes one wonder whether we can really get over it. The most modest home costs Rs. 3,000 and this is the amount fixed for loans to be given to the poorer section. But, every day we are seeing the rising cost of housing materials and very little has been done to introduce new materials which may reduce the construction cost. So, here I stress that the Government must and should take the responsibility of finding and introducing new and cheaper materials for large-scale housing which not only lessens the cost but speeds up the construction also *i.e.* by reducing the period of construction. For example, we have these pre-fabricated houses which, they say, are more economical and more easier and quicker to construct. Anyway, my sincere request is that now the Government is intent on distributing sites to the houseless, the State has to intervene and has to play its role in a big way regarding the construction of the houses for the poorer section. In France, it is said that 90 per cent of the houses are built by the State. So, what we need is a properly planned long-term housing strategy wherein the State has to intervene in a big way.

With these words, I thank you, Sir, for giving me this opportunity to say a few words.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹುಲಗೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆತ್ಮಾವಲಂಬನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಮತ್ತು ಭದ್ರ ನೆಲೆಯಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವ ಶಿಸ್ತಿನ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸುವ ಕೇವಲ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನ ಅಂತರದಲ್ಲೇ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಎದುರು ಪಕ್ಷದ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹುಲೇಗೌಡ)

ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದವರಿಂದ ಮಾತ್ರ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ಅಂಶಗಳಿಲ್ಲ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದದ ಹುರುಳೇ ಇಲ್ಲ, ತಿರುಳೇ ಇಲ್ಲ, ಎಂಬ ಬರೀ ಕೂಗನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ವಿರೋಧಕೋಸ್ಕರ ವಿರೋಧಿಸಲು ಹೊರಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಹೊರಟಿರುವ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ಇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟು, ಹೋಗಿದ್ದ 71 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಪರೆಡ್ವಾಫ್ಟನ್ನು ಸುಲಭ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಒಪರೆಡ್ವಾಫ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವ ಆತ್ಮಾವಲಂಬಿ ನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ 42 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೊರತೆಗಳಿಸಿರುವುದು ಸುಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ಆರ್ಥಿಕವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸಲು ಹೊರಟಂತಲ್ಲವೇ? ಮುಂಬರುವ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿಮಾಲೀನ ಮಿತ ಸಮಾಜವಾದದ ದಿಕ್ಕೊಡಿಯಲ್ಲವೇ? ಅತ್ಯಂತ ದಲಿತ ವರ್ಗಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಜಮೀನು ಮತ್ತು ನಿವೇಶನ ಇಲ್ಲದ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳಿಗೆ 3 ಲಕ್ಷ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕ್ರಮ ಸಮಾಜವಾದದ ಒಂದು ಅಂಗವಲ್ಲವೇ? ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಫೋರ್ಟ್ರಾಹವಿರಬೇಕು; ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಉತ್ಪಾದಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿರಬೇಕು, ಅನುತ್ಪಾದಕ ಪರೋಕ್ಷ ಜೀವಿಗಳ ವರ್ಗ ನಿರ್ವಾಮವಾಗಬೇಕು. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ ಹಲವಾರು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬನೇ ಕೇಂದ್ರೀ ಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಮಾಜವಾದದ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ, ಸಿಕ್ಕಿದವರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುಂಡೆಯೇ? ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವ ಈ ಸಮಾಜವಾದದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಭದ್ರತೆ ಕಲ್ಪಿಸುವುದೇ ಸಮಾಜವಾದ ಗುರಿ. ಇದು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು.

ಲಂಡೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ರೂಢಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಾಜದ ಅಡಿಗಲ್ಲನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಲಂಡೆನಿರ್ಮೂಲನ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಮಾಜ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಮನಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವುದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಇಂದಿನ ನಿರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೂ ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ. ಆದಾಯದ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ನಾವು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಪಡೆಯನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಬರೀ ಅಕ್ಷರ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಪಾಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಾರದು. ಉದ್ಯೋಗ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಜೀವನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಶ್ರಮಗೌರವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ವಿದ್ಯೆ ನಮಗೆ ಬೇಕು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಪಾಲ ಶಾಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಾಲೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

3 ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಎನ್ನೇನೂ ಸಾಲದು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಕರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವತೆಯಿಂದ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೋತ್ಥವದ ವೇಳೆಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಹಾರ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಯುವ ಜನ ಕರ್ಯಾಣ ರೂಪರೇಖೆಗಳು ಖಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋ ಹೆಗರಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೇನೂ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯುವಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು.

ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬೀಜ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಬರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನೌಕರ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಡಿ. ಎ. ಅನ್ನು ಏರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗದ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯ ಸೌಕರ್ಯ ಇದೆ, ಕೆಲವು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಾವರಿಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಹೇಮಾವತಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಡ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. M. YAHYA (Bhatkal).—Mr. Speaker Sir, first of all I appreciate very much the efforts made by the Hon. Finance Minister to improve the difficult financial conditions of our State. This budget, I consider to be a thoughtful budget because in the budget there are various schemes which can help the poor; down-trodden and less fortunates. In fact, in this budget, there are many such useful schemes. Further, the Finance Minister has almost wiped-off the over-drafts. In April 1972 the over-drafts was over 71 crores, and in this budget the deficit is 4.5 crores. I consider this budget as practical and purposeful because Government has taken proper steps to remedy the difficulties of our State especially in the sphere of finance which the Government inherited from the previous regime. But further efforts should be made to improve the financial conditions. In this connection, may I make a suggestion, that in Mysore State there are numerous powerful Corporations and Statutory bodies such as MSRTC, MSEB, the Universities, Sugar companies, the Water and Sewerage Board and so on. These statutory bodies and corporations deposit their amounts in commercial banks. If a request is made to the concerned authorities and the Chairmen of these corporations and statutory bodies, to deposit the amount in Government treasuries, the Government can use this amount for developmental activities and also can wipe-out whatever little deficit is there in the budget. The Hon. Finance Minister can call for a meeting of the concerned Chairmen and the officials of the Corporations and the Statutory bodies and apprise them of the difficult financial position of our State. These Chairmen and the concerned officials are also equally concerned with the difficult financial position of our State and I am sure they will certainly co-operate with the Government. If these corporations and statutory bodies start keeping or depositing their monies in Government treasuries the financial flexibility and ways and means will be there for the Government to use the amount for developmental purposes.

As far education is concerned only 56 crores have been allotted and I feel that this amount is not sufficient, because education is the main spring of development. It is the foundation of a proper administration and the developmental activities. In any developing economy education plays a very vital part inspite of the defects in educational

(SRI S. M. YAHYA)

system and therefore I feel that this amount is not adequate. Regarding education I will give further a few points. First of all Sir, even in Constituent Assembly as far as 25 or 26 years ago there was a proposal that ten per cent of the Centre's revenue and 20 per cent of the State's revenue should be ear-marked for education. But even after so many years we do not care to give adequate funds for education and to improve the educational system. In fact there are serious defects but education still remains the main spring of developing economy. So there must be enough provision for the improvement of education.

Secondly Sir, Kannada should be taught in every school to every one because Kannada is the language of our State. Even though those whose mother-tongue is not Kannada they should be taught Kannada. Further education should be free and compulsory up to the age of 16 years. But while we give all importance to Kannada language we must not neglect the minority languages, such as, Marathi, Tamil, Urdu and Telugu. Unfortunately there are some officials in Education Department who are prejudicial, who are narrow-minded and who are inimical towards these minority languages. As far Urdu language is concerned it is the language spoken of by 7 crores of Indians irrespective of their religion, caste and creed. Even in Mysore State there are more than 30 lakhs of people who speak Urdu as their mother tongue. But Urdu gets a step-motherly treatment. In many schools urdu teachers are not appointed. The officers harass the managements of Urdu schools. An awful situation is being created by certain officials because of their prejudiced mind and thereby gross injustice is done to the urdu speaking people. Just now my hon. friend Sri Hameed Shah stated that even though we have been telling or our predecessors have been telling in this House that a Urdu Reporter should be provided to record the speeches made in Urdu. The only answer we have been getting is "that it will be considered." How long and when it would be considered is not known. This is the treatment given to a national language a language recognised by the Constitution of India. Therefore I emphasize that this sort of a step-motherly treatment to urdu language should not be there hereafterwards.

As far Police is concerned I am happy that considerable amount is being spent for the improvement of the police force to equip them well and also to train them well. It is indeed good because the primary and main duty of any Government is to safeguard the life and property of the people, so that the people can freely enjoy their rights. But in many cases we find that the police officials are the tools in the hands of rich people. In this connection, I draw the attention of the House to two serious incidents.

[MADAM SPEAKER in the Chair]

5-30 P.M.

Fifteen days ago there was a dangerous explosion in an amunitions shop in Mercara. It would have destroyed the entire town, but still 8 innocent people died. Unlicensed shops are being encouraged by the police. The police are the hand-maids of the amunition merchants and rich people. Neither proper steps were taken nor a proper enquiry was conducted in this matter, with the result amunition merchants will certainly carry on illegal business hereafterwards. Secondly, on the day when the Budget was presented in this House, some persons raided the houses of poor people, houses of people belonging to minorities in Polibetta, a small town in Coorg, and two people died in the incident. Previously there were such incidents in Virajpet, Somawarpet and Madapur, and this time in Polibetta. When such serious situations arise, it is the duty of the police to wake up and take proper steps to avoid such incidents. When there is such an incident, where are our thousands of C.I.D., where is the Vigilance Department and what are they doing? Are the rich and, influential people above law? How many rich people are detected, tried and punished in such incidents? I have placed all these points before the Government for consideration so that there can be safety to life and property and poor people can live in villages without fear.

There is no mention about Sericulture in the Budget, though it is an important industry in our State. Provisions in the Budget have also been made with regard to Animal Husbandry and Fisheries. I personally feel that there should be separate provision for sericulture, because it plays an important role in the State's economy and it is a foreign exchange earner. I do not know whether my friend Sri Nagaral, Minister of State for Sericulture, is not at all interested to have any funds for his Department. I suggest that proper provision should be made for Sericulture.

With these few words, I thank the Chair and wholeheartedly support the Budget.

ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಒವರ್‌ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ಅವರು ಮಂಡಿ ಸಿರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದು ವಿಷಯ. ಇಡೀ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಸಾಕಷ್ಟು ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಾವು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ವಯಬರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೇವಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಕೂಡ ಏನೇನು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕ ವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನೂ ಸಾಲದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ರಸ್ತೆಯ ದುರಸ್ತಿ, ಕೆಲಸವೂ ಸಹ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಚರಂಡಿ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಚೂರು ಆಗುತ್ತಾ

(ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ)

ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಏನಾದರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಹುಶಃ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅಭ್ಯುಕ್ತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಜನರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಧಾರವಾಗಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಲಘು ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸರಿಯುಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೇವಲ ಸೇಕಡ 5 ರಷ್ಟು ಕೂಡ ಸರ್ವೆಸ್‌ಪರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗಿನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹಿಂದಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ 29 ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 12,400 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೆಯೇ ಆಗಲೇ, ಈಗ ಈ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ಅಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ—ಹೀಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪವರ್‌ಹೌಸ್‌ನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಲೈನಿಗೆ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಕನಾಮಿಕರಾಗಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಎರಡು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಅಥವಾ ಫೇಸ್ಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೌಕರ್ಯ ದೊರಕುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನೀವು ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಅಲ್ಲ ದೀಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಏನೂ ಸಂದೇಹ ಪಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ.—ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ದಯವಿಟ್ಟು ಇಂಟರ್ ಫಿಯರ್ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಇನ್ನು ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೂ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಯಶಸ್ವಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ರೀತಿ ನೀತಿಯಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಬರ್ತುಮಾಡಿದರೂ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಫಲವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲೇ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಈ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮಗುವಿಗೆ ಫೀ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು. ಅದು ಅವರ ಲ್ಲಭ್ಯಪ್ರಾಯ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, You tax the parents on the number of children. It is not the poor baby who is responsible, but it is the parent. So it is better we tax the parent on the number of children they have.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಮಾಡೋಣ ವಾಗಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯೊಳಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ.—ದಯವಿಟ್ಟು ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಡಿಸ್ಟರ್ಬ್ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಕರ್ಯ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಜನ ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಹುದೂರದಿಂದ ನಗರದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಅಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಈಗ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವ ಮೊದಲು ಅವರನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಟ್ರೈನಿಂಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೇವಲ ಅವರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಬಂದಾಕ್ಷಣ ಅವರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಡಾಕ್ಟರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವ ಗಳಿಸಿದಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ Rural water supply ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಯಾವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯವರು ತಮಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಅ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಹತ್ತರಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಪರತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೆ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರುವುದನ್ನು ಐದು ಪರ್ಸೆಂಟಾಗೂ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯ ಇಲ್ಲದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಗ್ಜೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಾಸದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಕುಂಟುತ್ತರೇ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಎಲ್ಲ ಮನೆಗಳು ವಾಸಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಾಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆ ಮನೆಗಳು ಹಾಗೇ ಪಾಳುಬಿದ್ದಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೆಳಗೋಳದ ಪೇಪರ್ ಮಿರ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಯಾರೂ ವಾಸಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಅವು ಪಾಳುಬಿದ್ದಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೋ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಹೀಗೆ ಆಗಬಾರದು. ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ತರೀ ಗದ್ದೆ ಜಮೀನುಗಳಿರುತ್ತವೋ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಕ್ವಯರ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅವರು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರೊಸೀಜರನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮಗೆ ಈ ದಿವಸ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಎಜುಕೇಷನ್ ಎಂಥಾದ್ದು ಇರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಜಾಬ್ ಒರಿಯೆಂಟೆಡ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಆಗಿರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಸಾಲದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಡಿಯಂ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫೀಜನ್ನು ವಸೂಲ್ಪಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಫೀಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಶಾಲೆ

(ಶ್ರೀಮತಿ ದಮಯಂತಿ ಬೋರೇಗೌಡ)

ಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಂಟಿನ ಅಗತ್ಯವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಗ್ರಾಂಟ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರದ 5-10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಅವರು ಕಾಲೇಜಿನವರೆಗೂ ಎರಾ ಎದ್ಯಾ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಚೈತನ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಫೀಜನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೂ ಯಾರೂ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲೇ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಯಾತ್ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ಗ್ರಾಮಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು, ಮತ್ತು ನಡೆದಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮಗೆ ಆಕ್ಯಾಯಿ ಬಾಬಿನಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 6-7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಶ್ರಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನಾದರೂ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸ್ಕಾತ್ ರೂಪದರಾದರೂ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ Seerapping of Prohibition ಜೊತೆಗೆ ರಾಜರಿ ಟಿಕೆಟ್ಟುಗಳ ಮಾರಾಟ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ 40-60 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ವಾಟರ್ ರೇಟನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಧಾರಣೆ ಇದ್ದರಂತೂ ಸರಿ! ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಬರ್ಚು ಏನಿದೆ ಅದೂ ಸಹಾ ಆ ಬೆಲೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ರೈತರು ಕಬ್ಬಿನ ಗದ್ದೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಇಫ್ ದಿ ಮಾನ್‌ಸೂನ್ ಫೈರ್ಸ್—ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಫ್ ದಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಫೈರ್ಸ್—ಎಂದು ಪದಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸೇರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮೋಟಾರ್ ಕ್ಯಾರಿಜುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಒಬ್ಬ ಎರೋಡ್ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎರೋಡಿನಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 5 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಧಾರ್ಜಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಡೆ ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರುವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅವರು ಅದೇ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಆ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನವರು ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ ರನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮುಖರಾಗಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ Yaha ಅವರು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ತಿಂಗಳು 5ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಜನಾಂಗದವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ನಡೆಯಿತು. ಅಲ್ಲ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಆ ಘಟನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲ ಘಟನೆ ನಡೆದಮೇಲೆ ಹೋದರು. ಅದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲವೆವರೆಗೂ ಎರಾ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಪೋಲೀಸರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಏನು ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆತಂತಾಯಿತು! ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಈಗ ಆ ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಹೀಗಿದೆ—

“President can accept the resignation of any Councillor”.
ಅದನ್ನು ಹೀಗೆ ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೊಟಿಸುತ್ತೇನೆ.

“Either the Councillor should tender his resignation in the presence of all the councillors or in the council meeting.”

ಹೀಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಕೊಂದರೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಬಗೆಯಾದ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು forged ರಾಜೀನಾಮೆ ಪತ್ರ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದು ದುರುಪಯೋಗ ಮತ್ತು ದುರುದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪು ಸಚ್ಚಿಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri A. M. BELLIPPA (Mercara).—Madam Speaker, at the outset I must thank you for having given me this opportunity to speak on the budget proposals. For the last 4-6 days, we have been hearing arguments for and against the budget. Indeed the budget that has been placed before this House is a purposeful one. However, by looking at the budget, I feel myself that even though no taxes are imposed upon the people on the foodgrains but still no attempt has been made to redress the grievances or improve the lot of the common people more especially of the labourers in estates. I am coming from Coorg district which has got a number of plantations. Nearly a lakh of labourers are working in the plantations. Let us take for example the family of a plantation labourer consisting of a wife, husband and three children. The family requires about 3 Kgs. of rice per day and in all for one week, 21 Kgs. of rice. The price of rice per Kg. in the district varies from place to place and from shop to shop and the average price is about Rs. 1.50 or Rs. 1.60 per kg. He has to purchase 21 Kgs. of rice for Rs. 31.32. The income of himself and his wife is only Rs. 32 per week. He earns Rs. 2.85 per day and his wife earns Rs. 2.50 per day. The entire amount he earns is spent on purchasing rice. Should he not purchase the other essential articles? This is an important thing for us to be considered. The Budget shows that the tax is not imposed on the food articles which are already taxed heavily. The tax already imposed on the food articles should have been reduced in the interest of the labour and the common people who are the backbone of the country. Therefore I suggest that Fair Price shops should be opened in almost all the plantation areas. I do not know about the industrial areas. In the plantation areas, most of the people living there are very poor and they are living on the wages. It is very necessary to start fair price shops at the earliest. With regard to the tax imposed on luxury articles, I am of the opinion that the tax imposed on these articles is not much. Some of the articles are mentioned as luxury articles. The radio, I think, is not a luxury article in this era. All people require this. So also the motor car cannot be considered as a luxury article because there are so many people in the State earning their livelihood by running taxis, lorries etc. My own view is that exemption should have been given for these articles in the taxation structure. We are all aware that for the development of a country we should have sufficient finance. In Mysore State, we have good resources, for example—the forest. I am coming from the forest area—i.e., the Coorg District. The Government should bestow its attention so far as these resources are concerned. It is

(SRI A. M. BELLIAPPA)

mentioned that we will have 300 crores of rupees from all resources. But we will have something more if we are vigilant. Unfortunately, our Government is not bestowing its thought and attention to these things. In the District of Coorg, probably the Government is not aware of the quantity of timber being smuggled every year. In Kerala-Coorg border many acres of land have been destroyed by the Kerala people. One single merchant has devastated 2,500 acres of forest. Every day the smuggling is going on. I am sure even in Malnad area the same thing is happening. In the district of Coorg, 55 cases of Smuggling of rose-wood were launched last year in the Courts of law. We do not know what amount of timber is being smuggled in other districts. The Government should be quick in this regard and see that the smuggling of wood should be stopped. From the forest alone we can earn crores of rupees. The Forest Minister and the Finance Minister must make up their mind and tackle this kind of smuggling and see that it is stopped.

Coming to M.S.R.T.C. I want to speak a few words about the affairs of the Corporation. Once I was travelling in a bus from Mangalore to Mercara. I have seen with my own eyes that the conductor of the bus had swallowed Rs. 110. Of course I was helpless. It had happened just before I became M.L.A. This is the thing that is going on. If some sort of strict vigilance is enforced I am sure the finance of our State will be doubled which would facilitate the development of the State.

Coming to my own constituency, i.e. Mercara constituency, the people say that the Coorg District is a rich District and it is a beautiful one. The fact is that the District is completely neglected so far as the rural electrification is concerned. There are 501 villages in my District. Unfortunately my District is one of those Districts which has got poor supply of electricity. Out of 501 villages, only 87 villages are electrified. The people coming from outside say that the District is a very fine District and it is a beautiful land. How could they know that most of the villages are not electrified. I request the Government to see that all villages in my District are electrified as early as possible. Further I request the Government to see that the power is supplied properly atleast during the peak hours of the night in towns and villages.

Coming to roads, I may say excepting the main roads, all village roads are very bad. I request the Hon. P.W.D. Minister to look into this and set right all the village roads.

Lastly my submission is about agriculture. We grow cardamom and oranges. So far as the cardamom plantation is concerned, It is a foreign exchange earning crop. It is not only grown in Coorg District, but also it grows in the entire Malnad area. The growers of this cardamom are getting 5 to 6 thousand rupees less than what they used to get for the same quantity of cardamom year before last year. Every

year the price is decreasing. Even in the case of arecanut Hon. Member Sri Mallappa was telling that the ryots are getting only Rs. 800 per quintal. Formerly they were getting Rs. 2,000 for the same quantity of arecanut. When that is the position, how is that the agriculturist should develop agriculture and how can he grow the crop unless the Government finds out a suitable market for the agricultural produce.

Hon. Sri Yahya has stated about the law and order situation in Coorg District, We apprehend that in future the communal trouble may break out in Coorg District. So far as the administration is concerned, I request the Government to make all arrangements to see that the maintenance of law and order in the District of Coorg is safeguarded. With these few words, I thank the Madam Speaker for having given me an opportunity to speak.

MADAM SPEAKER.—The House will now rise and meet tomorrow at 1 P. M.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Wednesday, the 28th June 1972.
